

DACĂ PERSOANA ÎN ETATE NU ARE RUDE:

- **Contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață.** În baza contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, persoana în etate dă în proprietate un bun imobil sau mobil, iar dobânditorul se obligă să asigure omului în vârstă întreținere în natură – locuință, hrană, îngrijire și ajutorul necesar pe timpul cât va trăi, precum și înmormântare.
- **Contractul de donație.** **IMPORTANT!** Din momentul semnării contractului de donație la Oficiul cadastral, donatorul pierde dreptul de proprietate asupra patrimoniului (de ex. asupra casei sau apartamentului). Un astfel de contract poate fi revocat (anulat) numai prin judecată.

CUM SĂ NU DEVINĂ UN OM ÎN ETATE VICTIMĂ A ESCROCILOR?

- Nu trebuie să permită accesul în domiciliul său a persoanelor necunoscute sau dubioase.
- Nu trebuie să semneze acte, dacă nu a citit documentul sau dacă nu l-a înțeles.
- Trebuie să mențină legătura cu rudele, să informeze rudele despre ceea ce se întâmplă în viața lui, despre persoanele cu care comunică, mai ales despre persoane noi.

La orice bănuială de înșelăciune ori altă faptă prejudiciabilă trebuie de sunat la

**NUMĂRUL DE TELEFON AL
SERVICIULUI DE URGENȚĂ**

112

AVOCATUL POPORULUI APĂRĂ DREPTURILE OMULUI

Avocatul Poporului (Ombudsmanul) examinează cererile privind deciziile, acțiunile sau inacțiunile autorităților publice, organizațiilor și întreprinderilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, ale organizațiilor necomerciale și persoanelor cu funcții de răspundere toate nivelurile care, conform opiniei petiționarului, i-au încălcat drepturile și libertățile.

De competența Avocatului Poporului țin și cazurile de discriminare pe diferite criterii, de exemplu pe criteriu de vârstă.

ADRESELE ȘI DATELE DE CONTACT ALE REPREZENTANȚELOR OFICIULUI AVOCATULUI POPORULUI:

mun. Bălți
str. Independenței, nr. 1
tel: 0(231) 2-81-49

mun. Comrat
str. Lenin, nr. 207
tel: 0(298) 2-51-05

or. Cahul
Piața Independenței,
Nr.6, biroul 415, etajul 4
tel.: 0(299) 21-17-81

Satul Varnița,
raionul Anenii Noi,
str. Tighina, nr. 66
tel.: 0 600 026 84

DREPTURILE PERSOANELOR ÎN ETATE

APĂRAREA DREPTURILOR
PERSOANELOR ÎN ETATE
CONTRIBUIE LA ASIGURAREA
UNEI VIEȚI SIGURE ȘI DEMNE
A OAMENILOR ÎN VÂRSTĂ,
ÎN CALITATE DE MEMBRI
AI SOCIETĂȚII
CU DREPTURI DEPLINE
ȘI ȘANSE EGALE

OFICIUL AVOCATULUI POPORULUI
mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, nr. 16

tel.: 022 23-48-00,

fax: 022 22-54-42

e-mail: ombudsman@ombudsman.md

site: www.ombudsman.md

PERSOANELOR ÎN ETATE TREBUIE SĂ LE FIE ASIGURATE:

- ✓ servicii speciale în volumul necesar;
- ✓ posibilitatea de a participa la viața societății;
- ✓ asigurarea socială în volum suficient și luând în considerație specificul necesităților și al vârstei;
- ✓ accesul la justiție.

DREPTUL LA SERVICIILE MEDICALE

În conformitate cu legislația în vigoare pacientul are dreptul la asistență medicală conform Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.

Polița de asigurare medicală este oferită gratuit pensionarilor și persoanelor cu dizabilități.

Dacă persoana primește pensie pe teritoriul altui stat, pentru acordarea serviciilor medicale pe teritoriul Republicii Moldova este necesar să procure din cont propriu polița de asigurare medicală.

DREPTUL LA ASIGURARE SOCIALĂ

1. **Pensia** (stabilirea și mărimea ei) depinde de:
 - **vârstă**;
 - **vechimea de muncă**;
 - **limitarea capacității de muncă** (în funcție de pierderea capacității de muncă);
 - **pierderea întreținătorului**.
2. **Tipuri de ajutor social și alocații:**

- *Ajutor social*;
- *Ajutor pentru perioada rece a anului*;
- *Alocație socială de stat (pentru persoanele care nu întrunesc dreptul la pensie)*.

PRESTAȚII ȘI SERVICIILE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

- Asigurarea gratuită cu articole de protezare ortopedice și cu mijloace de deplasare, cu medicamente a unor grupuri de persoane cu dizabilitate;
- Compensarea cheltuielilor legate de asigurarea transportului pentru persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor;
- Îngrijire la domiciliu;
- Asistent personal pentru persoanele în vârstă.

Pentru a le primi, este necesar de depus o cerere scrisă la direcția de asistență socială sau de adresat la asistentul social.

- Asistența socială staționară în cadrul azilurilor pentru persoanele în etate;
- Reabilitarea / restabilirea sănătății în sanatoriu – dreptul de a primi o foaie de tratament în sanatoriu se oferă **o dată în trei ani**.

RELAȚIILE DE FAMILIE ȘI PENSIA DE ÎNTREȚINERE

În cazul lipsei de ajutor și susținere, când o persoană se află într-o situație materială precară, persoana are dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu o cerere de stabilire a unei pensii de întreținere care să fie plătită de copiii adulți, fostul soț sau soție.

ACTIVITATEA DE MUNCĂ A PERSOANELOR ÎN ETATE

Din momentul ieșirii la pensie, angajatorul are dreptul să elibereze pe pensionar din funcție, iar ulterior are dreptul de a **angaja pensionarul pe un termen de până la 2 ani**. Acest termen poate fi prelungit de părțile contractului.

BENEFICIILE FISCALE

Persoanele care au atins vârsta de pensionare sunt eliberate de plata impozitului imobiliar în limita prețului stabilit de autoritatea publică locală.

REALIZAREA DREPTURILOR PATRIMONIALE ALE PERSOANELOR ÎN ETATE

- Orice persoană în vârstă poate semna o **procură** prin care împuternicește o altă persoană să îi primească pensia, să îi acorde ajutor la realizarea diferitor tranzacții și să îi reprezinte interesele;
- **Dreptul de moștenire**.

Testamentul – este un document juridic personal prin care o persoană dispune de averea sa în tot sau în parte pentru timpul când va înceta din viață. Testamentul poate fi întocmit **NUMAI PERSONAL LA NOTAR**.

Testamentul poate fi anulat sau schimat în orice moment.

Procedura de **moștenire legală** are loc în cazul când lipsește testamentul.